

Nick Nielsen

...

13. marts 2015

Nal. nr./j.nr.: 2015-720-0002

All. nr./brevnr.: 36611

Sull./sagsbeh.: AJ

Rekommanderet

Klage over formanden for Naalakkersuisut

Jeg vender hermed tilbage til dine to e-mails af 2. marts 2015 med bilag samt din opfølgende e-mail af 3. marts 2015.

Du klager over, at Kim Kielsen som formand for Naalakkersuisut efter din opfattelse har overtrådt lovgivningen ved via sin departementschef at have anmodet dig om at fremkomme med et dementi i forbindelse med nogle udtalelser i den såkaldte Thule-sag, som du som fungerende medlem af Folketinget fremkom med fra Folketingets talerstol. Jeg forstår, at de udtalelser, som Kim Kielsen ønskede, at du skulle fremkomme med et dementi til, drejede sig om, hvorvidt Naalakkersuisut havde været inddraget i forhandlingerne om en ny servicekontrakt på Thule-basen.

Jeg har via Folketingets hjemmeside haft lejlighed til at høre de pågældende udtalelser, der er fremsat den 21. januar 2015 under hasteforespørgsel nr. F 15 til udenrigsministeren om Thule-basen.

Jeg forstår, at det, der danner grundlag for din klage, er en e-mail af 21. januar 2015, hvor departementschefen for Formandens Departement blandt andet skrev følgende til din daværende sekretær i Folketinget:

"I bør udsende et dementi på baggrund af Nick's efterfølgende udtalelser om, at Naalakkersuisut har været inddraget i forhandlingerne om en ny aftale – det har Naalakkersuisut ikke. Nick har selv siddet i Naalakkersuisut

og har ikke været præsenteret for et oplæg eller andet, eller givet mandat til at adm. Kan forhandle på deres vegne om en ny aftale.”

Kim Kielsen har efterfølgende – blandt andet i et svar af 23. februar 2015 til et § 37-spørgsmål (nr. 31) stillet af medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede – oplyst, at e-mailen blev sendt efter instruktion fra ham.

Jeg er enig med dig i, at Kim Kielsen med udsendelsen af e-mailen har handlet i sin egenskab af formand for Naalakkersuisut – og derved ikke som hverken (parti)politiker eller som privatperson. Dette skyldes, at e-mailen tydeligt henviser til forhold, som direkte angår Naalakkersuisut. E-mailen knytter sig således til Kim Kielsens funktion som formand for Naalakkersuisut.

Jeg henviser herved også til betænkning 1443/2004 om embedsmænds rådgivning og bistand, afsnit 5.1.3, om forhold knyttet til ministerens funktioner som minister. Da centraladministrationen i Grønland er opbygget efter dansk forbillede, kan denne danske betænkning i vidt omfang benyttes ved forståelsen af forholdene i Grønland.

At Kim Kielsen har handlet i sin egenskab af formand for Naalakkersuisut, er afgørende for, at jeg som ombudsmand kan forholde mig til sagen, jf. § 7, stk. 1, jf. § 19, stk. 1, i inatsisartutlov nr. 8 af 3. december 2009 om Ombudsmanden for Inatsisartut (ombudsmandsloven), hvorefter min virksomhed (alene) omfatter den offentlige forvaltning (herunder myndigheds personer) under Grønlands Selvstyre og kommunerne. Forholdet er endvidere afgørende for, at de forvaltningsretlige regler og principper gælder i sagen.

Efter en gennemgang af sagen finder jeg ikke, at Kim Kielsen med udsendelsen af e-mailen har overtrådt forvaltningsretlige regler eller principper.

Grunden hertil er, at der må være ganske vide rammer for et medlem af Naalakkersuisut til at kunne varetage Naalakkersuisuts interesser, herunder forholde sig til sager som har relevans for Naalakkersuisut.

Denne ret omfatter også muligheden for at henvende sig til personer, herunder folketingsmedlemmer, der har udtalt sig om forhold, der vedrører Naalakkersuisut, og bede disse om at dementere udtalelser, som efter Naalakkersuisuts opfattelse ikke er korrekte.

Der er ikke tale om, at Kim Kielsen med sin henvendelse til dig kan – som du selv formulerer det – bestemme eller give ordrer om, hvad du som fungerende folketingsmedlem måtte udtale dig om eller mene. Noget sådant kan da heller ikke efter min opfattelse udledes af e-mailens ordlyd eller af den efterfølgende e-mailkorrespondance, der har været i sagen, og som du har fremsendt til mig. Der synes alene at være tale om henstillinger, som du for så vidt frit kunne følge eller ej.

At din afvisning af at udsende et dementi har medført, som jeg forstår det via pressen, at det valgte medlem af Folketinget, Doris Jakobsen, har valgt i overensstemmelse med de regler, der gælder for Folketinget (og efter mulig opfordring fra Kim Kielsen i dennes egenskab af partiformand), at genindtræde i sit mandat, hvorved du ikke længere fungerer som medlem af Folketinget, fører ikke til andet resultat. Jeg bemærker herved i øvrigt, at det som ovenfor nævnt ligger uden for min virksomhed som ombudsmand at forholde mig til interne partipolitiske forhold samt folketingsmedlemmers virke.

Jeg har overvejet, hvorvidt det forhold, at Kim Kielsen udsendte den pågældende e-mail via departementschefen for Formandens Departement, kan give anledning til kritik.

Dette mener jeg ikke, at der er grundlag for. Retligt set er der intet, som hindrer, at embedsmænd efter delegation agerer på vegne af deres medlem af Naalakkersuisut – så længe dette naturligvis ikke sker i medlemmets rol-

le som (parti)politiker eller privatperson. Dette gælder ikke mindst for departementschefer, der i kraft af deres position som departementernes øverste embedsmænd indtager den centrale rolle som sparringspartnere for medlemmerne i både faglige og politisk-taktiske spørgsmål.

Jeg henviser herved også til betænkning 1354/1998 om forholdet mellem minister og embedsmænd, især afsnit 8.2.4 om embedsmændenes kompetence og ansvar i de tilfælde, hvor de pågældende agerer på ministerens vegne i forhold til det politiske niveau. Som betænkning 1443/2004 om embedsmænds rådgivning og bistand kan også denne betænkning i vidt omfang benyttes ved forståelsen af forholdene i Grønland.

Samlet set finder jeg således ikke, at Kim Kielsen som formand for Naalakkersuisut eller Formandens Departement i øvrigt har handlet ulovligt eller i strid med forvaltningsretlige principper ved udsendelsen af den pågældende e-mail. For så vidt angår den debat, der har været i offentligheden med hensyn til, at e-mailen blev sendt fra departementschefens private e-mailkonto, henviser jeg til, at Kim Kielsen i et svar af 6. marts 2015 til et § 37-spørgsmål (nr. 46) stillet af medlem af Inatsisartut Naaja H. Nathanielson har beklaget forholdet.

Jeg bemærker, at jeg ikke i denne sag har indhentet en udtalelse fra Formandens Departement. Dette skyldes, at jeg har fundet sagen tilstrækkeligt oplyst til at kunne give dig et svar, samt at jeg som nævnt ikke har fundet grundlag for at udtale kritik i sagen, jf. ombudsmandslovens § 21, stk. 1, modsætningsvis.

Ved min vurdering af denne sag har jeg forholdt mig isoleret til spørgsmålet om formanden for Naalakkersuisuts anmodning om dementi. Jeg har således ikke forholdt mig til den grundlæggende præmis, nemlig om Naalakkersuisut som politisk organ har været inddraget i Thule-sagen. Jeg forstår, at der er iværksat en advokatundersøgelse af Thule-sagen, der nærmere skal klarlægge også Naalakkersuisuts rolle i sagen.

Jeg foretager mig herefter ikke videre i anledning af din henvendelse. Da du blandt andet på din åbne facebook-profil har offentliggjort, at du har klaget til mig, og da din klage har offentlighedens, herunder pressens, interesse, agter jeg at offentliggøre nærværende brev på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Vera Leth

Kopi til:

- Formandens Departement, Postboks 1015, 3900 Nuuk